

Αριθ. Πρωτ. 24879Α/ΣΜ/σβ

ΑΘΗΝΑ, 25 Μαΐου 2012

Π Ρ Ο Σ Τ ις
Επιχειρήσεις- Μέλη του ΣΑΤΕ
Έ δ ρ ε ς τ ο υ ς

ΘΕΜΑ: Απόσβεση δικαιωμάτων του αναδόχου (παρ. 1 και 2 του άρθρου 137 και παρ. 6 του άρθρου 186 του ν.4070/2012) – Υποβολή αιτημάτων εκκρεμών αξιώσεων των αναδόχων έως 10-6-2012.

Συνάδελφοι,

Σύμφωνα με το επισυναπτόμενο απόσπασμα του ενημερωτικού σημειώματος του νομικού συμβούλου του ΣΑΤΕ κ. Στ. Σταμόπουλου για το εν θέματι ζήτημα, **κρίνεται σκόπιμο**, κατόπιν και των πρόσφατων ρυθμίσεων για τους αναδόχους δημοσίων έργων **όλοι οι ανάδοχοι εκτελουμένων συμβάσεων δημοσίων έργων που έχουν εκκρεμείς αξιώσεις** κατά του κυρίου του έργου από γενεσιουργούς αιτίες που έχουν ήδη ανακύψει, **να υποβάλουν σχετικό αίτημα εντός δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του Ν. 4070/2012, ήτοι μέχρι 10.6.2012.**

Με συναδελφικούς χαιρετισμούς,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Συν. Απόσπασμα ενημερωτικού σημειώματος περί απόσβεσης δικαιωμάτων αναδόχου του νομικού συμβούλου του ΣΑΤΕ, κ. Στ. Σταμόπουλου

(ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΥ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΣΑΤΕ)

3. ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

Ίσως οι πιο επικίνδυνες ρυθμίσεις για τους αναδόχους δημοσίων έργων είναι αυτές που αφορούν στην απόσβεση των δικαιωμάτων του αναδόχου. Οι επίμαχες διατάξεις περιέχονται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 137 και στην παρ. 6 του άρθρου 186 του Ν. 4070/2012:

«Άρθρο 137

1. Μετά το άρθρο 75 του ν. 3669/2008 (Α` 116) προστίθεται άρθρο 75Α ως εξής:

«Άρθρο 75Α

Απόσβεση δικαιωμάτων αναδόχου

Με την επιφύλαξη μικρότερων προθεσμιών που προβλέπονται στον παρόντα νόμο τα εν γένει δικαιώματα του αναδόχου από τη σύμβαση αποσβέννυνται και οποιαδήποτε εξ αυτών αξίωση παραγράφεται, εάν αυτά δεν ασκηθούν, με σχετική αίτηση του προς τη διευθύνουσα υπηρεσία, μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την εμφάνιση της γενεσιουργού τους αιτίας».

2. Η παρ. 6 του άρθρου 75 του ν. 3669/2008 (Α` 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Η συντέλεση της οριστικής παραλαβής αποτελεί την αφετηρία της παραγραφής των απαιτήσεων του αναδόχου από την εργολαβική σύμβαση που δεν έχουν ήδη παραγραφεί, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος νόμου.»

Άρθρο 186

6. Η παράγραφος 7 του άρθρου 52 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Μαζί με την τελική επιμέτρηση ο ανάδοχος μπορεί να υποβάλει και κάθε άλλο αίτημα του που σχετίζεται με δικαίωμα του από την εκτέλεση της σύμβασης, αν αυτό δεν έχει αποσβεστεί και η σχετική αξίωση παραγραφεί, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 75Α ή αν το σχετικό δικαίωμα δεν έχει αποσβεστεί ή χαθεί από κάποια άλλη αιτία. Μετά την υποβολή της τελικής επιμέτρησης, ο ανάδοχος μπορεί να εγείρει σχετικές απαιτήσεις μόνο για οψιγενείς αιτίες.»

ΣΧΟΛΙΑ:

- Μία από τις πλέον προβληματικές ρυθμίσεις από απόψεως ουσιαστικού περιεχομένου, προϋποθέσεων εφαρμογής της και εννόμων συνεπειών της. Από απόψεως ουσιαστικού περιεχομένου είναι μια αυστηρότατη ρύθμιση για τον ανάδοχο, **αφού εντός δύο μηνών** από την εμφάνιση της γενεσιουργού αιτίας θα πρέπει να υποβάλει σχετικό αίτημα προς την υπηρεσία. Σοβαρότερο όμως είναι το πρόβλημα ως προς τη διάγνωση της συνδρομής των προϋποθέσεων άσκησης του δικαιώματος του αναδόχου. Πότε πράγματι ανακύπτει η γενεσιουργός αιτία και πως αποδεικνύεται αυτό; Πολύ φοβόμαστε, ότι η ρύθμιση αυτή θα χρησιμεύσει (για τα αποφαινόμενα όργανα επί αιτήσεων θεραπείας καθώς και για τα δικαστήρια) ως εργαλείο για να απορρίπτονται αξιώσεις του αναδόχου επί τη βάση του δύσκολα ανταποδεικνυόμενου ισχυρισμού, ότι η γενεσιουργός αιτία είχε εμφανισθεί πιο **πριν από δύο μήνες από την υποβολή του αιτήματος**.
- Ακόμη και στην περίπτωση που δεν αμφισβητείται ο χρόνος κατά τον οποίο ανέκυψε η γενεσιουργός αιτία, **η προθεσμία των δύο μηνών** είναι ασφυκτική για τον

ανάδοχο. Συνήθως η διαμόρφωση του αιτήματος του αναδόχου εξαρτάται από πολλές παραμέτρους, οι οποίες δεν είναι δυνατόν να συνεκτιμηθούν εντός δύο μηνών. Πολλές φορές η διατύπωση του αιτήματος έχει σχέση και με τη χάραξη της γενικότερης στρατηγικής αντιμετώπισης ενός σοβαρού προβλήματος, που δεν μπορεί να γίνει **μέσα σε δύο μήνες** ούτε από τον ανάδοχο ούτε από την υπηρεσία.

- Ο νόμος απαιτεί την υποβολή «αιτήματος» εντός δύο μηνών από την εμφάνιση της γενεσιουργού αιτίας του **όχι απλώς επισήμανση του προβλήματος**. Το «αίτημα» έχει την έννοια της πλήρους διαμορφωμένης νομικής αξίωσης, ήτοι αξίωσης απόλυτα ορισμένης ως προς το αντικείμενό της (δαπάνη, εργασίες, τιμές μονάδος, τροποποίηση συμβατικού αντικειμένου κ.λπ.). Τούτο στην πράξη σε αρκετές περιπτώσεις (ιδίως στα πλέον σύνθετα έργα) θα είναι εξαιρετικά δύσκολο.
- Σοβαρό πρόβλημα ανακύπτει από την έλλειψη ειδικής μεταβατικής διάταξης ως προς τη συγκεκριμένη ρύθμιση. Ο Ν. 4070/2012 δεν περιλαμβάνει ειδικές μεταβατικές διατάξεις για τις τροποποιήσεις του Ν. 3669/2008. Ισχύει, κατά συνέπεια, η ακροτελεύτια διάταξη του άρθρου 188, σύμφωνα με την οποία η ισχύς του νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Ν. 4070/2012 δημοσιεύθηκε την 10.4.2012. Αποτελεί θέμα ερμηνείας, πλέον, ποιες περιπτώσεις καταλαμβάνει: α) Κατά μία ερμηνεία, καταλαμβάνει όλες τις γενεσιουργούς αιτίες που ανακύπτουν μετά την 10.4.2012, όχι όμως και αυτές που είχαν ανακύψει προ της 10.4.2012. β) Κατ' άλλη ερμηνεία, καταλαμβάνει όλες τις περιπτώσεις εκκρεμών αιτημάτων του αναδόχου με χρόνο έναρξης της δίμηνης προθεσμίας την ημέρα δημοσίευσης για όσες γενεσιουργούς αιτίες είχαν ανακύψει προηγουμένως. γ) Κατά τρίτη ερμηνεία, καταλαμβάνει όλες τις εκτελούμενες συμβάσεις με αναδρομική έναρξη της δίμηνης προθεσμίας από τον χρόνο που ανέκυψε η γενεσιουργός αιτία, έστω και αν αυτός είναι προγενέστερος της ημερομηνίας έναρξεως ισχύος του νόμου (Η ερμηνεία αυτή πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως αντισυνταγματική). δ) Τέλος, κατά τέταρτη άποψη, δεν καταλαμβάνει τις εκτελούμενες συμβάσεις έργων, αλλά μόνον αυτές που πρόκειται να συναφθούν μετά την έναρξη εφαρμογής του νόμου (Η ερμηνεία αυτή αντίκειται στο γράμμα του νόμου και, ελλείψει ειδικής μεταβατικής διάταξης που να προβλέπει κάτι τέτοιο, πρέπει να απορριφθεί).
- **Από τις προεκτεθείσες ερμηνευτικές εκδοχές η, κατά την άποψή μου, πιο ορθή είναι η υπό στοιχείο «α»` ωστόσο, δεδομένου ότι και η υπό στοιχείο «β» έχει στοιχεία βασιμότητας, κρίνεται σκόπιμο όλοι οι ανάδοχοι εκτελουμένων συμβάσεων δημοσίων έργων που έχουν εκκρεμείς αξιώσεις κατά του κυρίου του έργου από γενεσιουργούς αιτίες που έχουν ήδη ανακύψει, να υποβάλουν σχετικό αίτημα εντός δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του Ν. 4070/2012, ήτοι μέχρι 10.6.2012.**